

Innan det är dags för klimatmötet i Köpenhamn 2009 ska rådet sprida sitt budskap både vid G8-mötet i Japan i sommar och vid FNs klimatmöte (COP) i december i år i Poznan, Polen. Rådet har kontakt med de brittiska förhandlingarna och hoppas få med sig den brittiska regeringen inför Köpenhamn. Till Bali-mötet skickade de ett upprop från rådets medlemmar.

– Vi ska göra samma sak inför G8 och inför COP i år, och vi ska förstärka vår röst genom att samla allt fler inför Köpenhamn. Och vi är väldigt angelägna om att få ett mer internationellt perspektiv.

Än så länge har 30 organisationer, tre tidskrifter samt 80 personer skrivit under rådets deklaration.

– Inte så många, konstaterar Robin Stott.

Men anslutningen i Storbritannien är imponerande, tycker han. Många kungliga sällskap, till exempel The Royal Academy of Medicine, har skrivit på, vilket är »utan att gå in på inrikespolitik en ovanlig händelse«. Och nio av de 30 institutionerna är från andra länder. Så han tycker ändå att de lyckats förvånansvärt bra på kort tid.

– Vi har inga eller väldigt lite pengar. De resurser vi har är engagerade personer som arbetar med det här. Vad vi inte har än är en internationell grupp. Nyckelområdet som vi inte kommit in i än är sjukvårdsprofessioner i tredje världen, Indien, Afrika.

– Vi förmodar att sjukvårdens professioner har en oproportionerligt stor möjlig-

het att påverka beslutsfattare. Vi vet också att de har väldigt bra nätverk. Läkare i Sverige tillhör samma nätverk som läkare i Storbritannien, Europa och Kenya.

Sveriges läkarförbund har beslutat att skriva på.

– Det var roligt!

Organisationer och personer som ansluter sig åtar sig också att följa aktionsprogrammet i fem punkter.

För till exempel Läkarförbundet innebär det, för det första, att informera om klimatfrågan, dess konsekvenser, vad som behöver göras och hälsovinster som det.

– Det andra som institutionen kan göra är att reducera sitt eget koldioxidutsläpp och förmå läkare och andra som verkar i sjukvården att minska sina egna utsläpp och utsläppen i de organisationer som de arbetar i.

– Det tredje är att påverka den svenska regeringen, i alla dessa frågor, särskilt i fråga om ett post-Kyoto-avtal enligt Contraction and Convergence.

– Vi kommer att använda Läkarförbundets röst i vår kamp och vice versa.

Det handlar också om att mobilisera de internationella nätverken, till exempel vid konferenser, använda de medicinska föreningarna och sällskapen, knyta nya kontakter som kan föra handlingen framåt.

Varken World Medical Association (WMA) eller CPME, läkarorganisationen på EU-nivå, är med i rådet.

– Vi försöker involvera dem. Det kräver tid och energi och kontakter. Om Sveriges läkarförbund vill hjälpa oss

med det så skulle det vara underbart. Vi behöver all hjälp vi kan få med att internationalisera det här.

Till sist gäller det att sprida budskapet brett, till yrkesgrupper utanför sjukvården.

– I Storbritannien är vi särskilt länkade till arkitekterna.

Bör medlemmar sluta flyga?

– Hahaha, jag antar att det korta svaret är ja. Men för att vara tydligare. Om vi har en ranson, och jag tänker kalla det så, så kan du använda den som du vill.

Räcker den?

– Om du minskar din övriga användning, om du skaffar elbil, isolerar huset, äter ekologiskt och lokalt producerad mat, blir vegetarian, ändrar ditt liv i hälsosam riktning, så kan du kanske ha tillräckligt med koldioxid för att flyga.

Hur långt då?

– En tur- och returresa till USA är 1,5 ton.

Då kan man alltså inte göra något annat?

– Korrekt. Det är en väldigt svår fråga. Jag förstår att vi inte omedelbart kommer att sluta flyga. Men vi måste förstå flygandets konsekvenser, och det finns massor av sätt att minska behovet av att flyga. Europa kan man lätt resa runt med tåg.

– I framtiden bör normen, inte utbudet, vara videokonferens.

Även för stora konferenser?

– Ja. Och vad lär sig läkare egentligen på konferenser? Inte mycket. Men det är roligt, man åker till trevliga ställen och träffar trevliga människor. Och att träffa folk är det svåraste att hitta andra sätt för.

Läkare har bra nätverk?

– Ja precis, så det måste oundvikligen bli lite resande.

– Vad jag har sagt till mig själv, och det är kanske ett sätt att komma undan, är att jag tillåter mig en långdistansflygning om året, och det ska vara i arbetet, inte för nöjes skull. Jag är 65 nu, jag har rest jorden runt.

Robin Stott har mätt sina egna utsläpp i 15 år, och de har varierat mellan 9 och 16 ton per år. Förra året var de 9,5 ton.

Om du hamnar i en diskussion i de här frågorna, vad rör det sig om då?

– De flesta håller med intellektuellt men kan inte ändra sig känslomässigt. Till exempel när det gäller att flyga. Till och med jag, jag flyger fortfarande.

Vad kan du säga till folk som håller med men inte ändrar sina vanor?

– Det är svårt. Det har varit en dramatisk förändring. Jag talade om de här sakerna redan för tio år sedan. Folk var välvilligt inställda men helt oengagerade. Nu är folk åtminstone engagerade.

En del säger att det man gör personligen inte spelar någon roll, att det krävs mycket större åtgärder?

– Min åsikt är klar. Om vi säger till Kina att sänka sina utsläpp medan vi bara fortsätter att släppa ut då tappar vi greppet. Så vi måste göra det själva och i våra egna länder. Vi har ingen rätt att ha en pådrivande roll om vi inte gör något själva. Att göra det själv och få ens institutioner att agera, ger oss den moraliska rätten att driva frågan. Punkt. ■

WHO's generalsekreterare: Människan är hotad som art

Det är människan som art som hotas av klimatförändringarna. Klimat-hotet är därför århundradets avgörande hälsofråga, enligt WHO's generalsekreterare Margaret Chan.

Margaret Chan

Det är budskapet från Världshälsoorganisationen (WHO) apropå Världshälsodagen den 7 april.

Hälsoeffekter

Hälsoeffekterna har inte trängt igenom i debatten, anser WHO generaldirektör Margaret Chan.

Hälso- och sjukvården måste höja rösten och engagera sig såväl nationellt som internationellt, både i att bromsa uppvärmningen och i att anpassa samhället för katastrofer, enligt organisationen.

– Nu måste världens regeringar sätta hälsofrågorna i fokus för sin klimatpolitik och

hälso- och sjukvårdsansvariga ministrar måste agera. Och inte minst måste varje individ göra personliga val som både förbättrar hälsan och motverkar klimatförändringarna, skriver Margaret Chan på organisationens webbplats, se <www.who.int/world-health-day>. ■